

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ
DERS ve KLİNİK UYGULAMA REHBERİ

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI

Dr. Öğr. Üyesi Fadime ULUPINAR

ERZURUM
2023

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 GÜZ DÖNEMİ EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ KLİNİK REHBERİ

**1. ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ**

Hemşirelik Bölümü Program Amacı: Hemşirelik Bölümü hemşirelik mesleğini insan hakları, mesleki değerler ve etik ilkeler çerçevesinde yerine getiren, kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlayan, uygulayan ve değerlendiren hemşireler yetiştirir. Eğitim programı hemşirelik bakımına karar verme becerisini yükseltme, hemşirelik girişimlerinde bağımsız, araştırmacı, eğitici davranma, ekip çalışması, hemşirelik bakımında etik değerlere uygun hareket etme, liderlik rolünü üstlenme, bilimsel bir araştırma projesi planlayıp başarı ile tamamlama gibi beceriler göz önüne alınarak hazırlanmış ve sürekli güncellemesi sağlanmıştır.

Misyon: Bilimsel yöntemlere, etik ilke ve değerlere bağlı kalarak birey, aile ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilen, liderlik özelliklerine sahip, sosyal sorumluluk bilinci gelişmiş hemşireler yetiştirmektir.

Vizyon: Hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak bilgiyi üreten, verdiği eğitim ile araştırmacı ve uygulayıcı lider hemşireler yetiştiren, ulusal düzeyde öğrenciler tarafından tercih edilen bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

Beceriler
Bilişsel- Uygulamalı
TYYC-1 - Kanıta dayalı edindiği temel hemşirelik bakım becerilerini yerine getirmek
TYYC-2 - Birey, aile ve toplumun en üst düzeyde fizyolojik, psikolojik ve sosyal işlevlerini sürdürebilmeleri için gerekli hemşirelik bilgisine sahip olmak
TYYC-8 - Toplumsal, ekonomik, siyasal değişim ve gelişmeleri takip edebilecek genel

kültür bilgisine sahip olmak

TYYC-9 - Disipliner ve multidisipliner iş birliği yapmak

TYYC-11 - Hemşirelik uygulama, araştırma ve yönetiminde bilişim teknolojilerini kullanmak

Yetkinlikler

Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği

TYYC-5 - Sağlık bakım uygulamaları ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak araştırma, proje ve etkinliklerde yer almak

TYYC-6 - Kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlamak, uygulamak ve değerlendirmek

Öğrenme Yetkinliği

TYYC-2 - Birey, aile ve toplumun en üst düzeyde fizyolojik, psikolojik ve sosyal işlevlerini sürdürebilmeleri için gerekli hemşirelik bilgisine sahip olmak

TYYC-4 - Hemşirelik uygulamaları, araştırmaları ve yönetiminde kişilerarası iletişim becerilerini kullanmak

TYYC-6 - Kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlamak, uygulamak ve değerlendirmek

TYYC-7 - Bilimsel bilgiye ulaşabilmek ve uluslararası meslektaşları ile etkili iletişim kurabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanmak

İletişim ve Sosyal Yetkinlik

TYYC-4 - Hemşirelik uygulamaları, araştırmaları ve yönetiminde kişilerarası iletişim becerilerini kullanmak

TYYC-5 - Sağlık bakım uygulamaları ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak araştırma, proje ve etkinliklerde yer almak

TYYC-7 - Bilimsel bilgiye ulaşabilmek ve uluslararası meslektaşları ile etkili iletişim kurabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanmak

TYYC-8 - Toplumsal, ekonomik, siyasal değişim ve gelişmeleri takip edebilecek genel

kültür bilgisine sahip olmak
TYYC-9 - Disipliner ve multidisipliner iş birliği yapmak
Alana Özgü Yetkinlik
TYYC-3 - Hemşirelik mesleğini insan hakları, mesleki değerler ve etik ilkeler çerçevesinde yerine getirmek
TYYC-10 - Hemşirelik uygulama, araştırma ve yönetiminde bilişim teknolojilerini kullanmak

2. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ

2.1. Dersin Amacı

Bu ders; öğrenciye hemşirelik hizmetlerinin planlanması, örgütlenmesi, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonunda yer alan yönetim aktivitelerine ilişkin bilgi, beceri ve tutumları kazandırmayı amaçlar.

2.2. Dersin İçeriği

Bu ders; yönetime giriş, hemşirelikte yönetim, meslekleşme kriterleri, sorumluluklar ve yasalar, hemşirelik hizmetleri yönetim süreci, stres, tükenmişlik ve iş doyumu, güç ve otorite, yönetici ve liderlik ilişkisi, problem çözme, karar verme, çatışma yönetimi, zaman yönetimi, motivasyon, iletişim, toplam kalite sistemleri konularını içerir.

2.3. Dersin Genel Hedefleri

1. Yönetim süreci içinde yer alan planlama, örgütleme, yürütme ve değerlendirme basamaklarına ilişkin temel ilke, kavram ve kuramları açıklar.
2. Hemşirelik hizmetleri yönetimindeki sorunları belirleyebilir ve çözüm önerisi geliştirir.
3. Hemşirelik uygulamalarını ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde gerçekleştirir.
4. Hemşirelikte hizmet içi eğitim gereksinimlerini tanımlar.
5. Hemşirelikte kalite uygulamalarının önemini kavrar.

2.4. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Bu ders, yüz yüze olarak yürütülecektir. Ders, sunum, tartışma, görsel işitsel materyaller, grup/bireysel çalışmalar ve ödevlerin bir kombinasyonu olarak yürütülür. Dersin işleyişinde; aktif öğretim yöntemleri (anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası, akış şemaları, balık kılıcı diyagramı, 5N1K metodu, yönetsel sorunların analizi çalışmaları gibi yöntem ve teknikler) kullanılır. Ayrıca ders içeriğinde yer alan bazı konularda öğrencilerin sahada gözlemledikleri veya hemşirelerin öğrencilerle paylaştıkları deneyimlerinden yararlanır.

Öğrenciler, ders programında belirtilen kaynakları okumak, verilen raporu yönergesine göre hazırlamak ve zamanında teslim etmekle yükümlüdür. Kaynakların ders öncesinde okunması ve ders notlarının sonrasında tekrar edilmesi dersin başarılması için gereklidir. Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

Uygulama, dersin sorumlu öğretim elemanı rehberliğinde T.C. Sağlık Bakanlığı Erzurum Şehir Hastanesi'nde yürütülmektedir. Uygulamada Rapor hazırlığı sürecinde kanıta dayalı yönetim uygulamalarından yararlanması ve ilgili kaynaklara atıfta bulunulması gerekmektedir. Kanıtlara Web of Science, Pubmed, Google Akademik, Ulakbim, Dergi Park, org., edu. gibi ulusal ve uluslararası bilimsel içerikli web sitelerinden yararlanılarak ulaşılabilir. Kanıtlara ulaşılacak web sitelerinin adresleri aşağıda verilmiştir.

- [CINAHL - https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases](https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases)
- Cochrane Library- <https://www.cochranelibrary.com/>
- Ulakbim - <http://ulakbim.tubitak.gov.tr/>
- PubMed- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
- Ovid - <https://www.ovid.com/site/index.jsp>
- ScienceDirect- <https://www.sciencedirect.com/>
- BMJ Evidence-Based Medicine - <https://ebm.bmj.com/>
- [HEMAR-G - http://hemarge.org.tr/](http://hemarge.org.tr/)
- Opengrey- <http://opengrey.eu>
- NIHR- <https://www.nihr.ac.uk/>
- [Sigma Global Nursing- https://www.sigmanursing.org](https://www.sigmanursing.org)
- Wiley Online Library <https://onlinelibrary.wiley.com/>
- APA-PsycINFO- <https://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/>

- Proquest Nursing & Allied Health

https://www.proquest.com/productsservices/pq_nursingahs_shtml.html

- Joanna Briggs Institute- <http://joannabriggs.org>
- EBSCQ- <https://www.ebsco.com>
- Campbell Collaboration - <https://www.campbellcollaboration.org/>
- York Univesity of Evidence-Based Nursing Center<https://www.york.ac.uk/healthsciences>
- Agency for Healthcare Research and Quality(AHRQ)- <https://www.ahrq.gov/>

2.5. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Yönetsel Sorunlar

Dersler yönetsel sorunların çözümünde hemşirelik bakış açısını geliştirecek şekilde hemşirelik problem çözme süreci basamakları üzerinden planlanır ve anlatılır. Bu bakış açısını güçlendirmek üzere bu derste ele alınacak konular aşağıdaki gibidir. İlgili konunun ne zaman işleneceği dersin haftalık ders programında belirtilmiştir. Öğrenciler bu süreçte gittikleri idari birimler ile ilgili rapor ve servisle ilgili klinik rehberi doldurmakla yükümlüdür.

2.6. Dersin Değerlendirmesi

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. Teorik derslerin %30'undan ve uygulamalı derslerin %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Dersten başarılı olmak için, öğrenci devam şartını yerine getirmiş olsa bile, birimlerin uygulama esaslarında belirtilen uygulamaları başarı ile tamamlamak zorundadır. Devamsızlıkları nedeniyle başarısız sayılan öğrencilerin listesi, yarıyılın/yılın son haftası içinde ilan edilir. Dersin değerlendirilmesi bir ara sınav, bir yarıyıl sonu sınavı ve uygulama notu ile yapılır. Dersin değerlendirilmesinde; Erzurum Teknik Üniversitesi Sınav Yönetmeliği, Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları uygulanır. Uygulama notu; klinik uygulama değerlendirme notunun %100'ü dikkate alınarak hesaplanır.

Tablo 1. Hemşirelikte Yönetim Dersinin Değerlendirilmesi

Değerlendirme yöntemi	Dönem içi etkinlikler notu	Dönem içi etkinlikler notu	Dönem sonu etkinlikler notu	Başarı Notu
Sınavlar	Ara sınav notu (%30)	Klinik Uygulama notu (%20)	Final sınavı notu (%50)	Dönem notu (%100)
Uygulama Notu				
Klinik uygulama değerlendirme notu	% 100			

2.7. Eğitimde Öğrenciden Beklentiler

- 1. Ders Belgelerini Okumak:** Öğrencilerin dersin beklentilerini anlamak için tüm ders belgelerini (ör. Ders Bilgi Kitapçığı, ödevler) okumaları önemlidir. Bu, öğrencilerin tüm ders etkinliklerini uygun şekilde planlamasına olanak tanır.
- 2. Ders başarısı için derse katılım çok önemlidir.** Yüz yüze bir derste, öğrenci katılımı, öğrenim planında belirtilen derslere düzenli olarak giriş yapmak, hazırlanmak ve öğretim elemanları tarafından **gerekli görülen tüm akademik faaliyetlere katılmak** olarak tanımlanır.
- 3. Zaman Yönetimi:** Derslerde zamanı ve derse katılımı dikkate almalıdır. Bu nedenle, öğrencinin iyi organize olması ve **dersin programına ve önemli tarihlerine dikkat etmesi** gerekir.
- 4. Akademik Dürüstlük:** Akademik dürüstlük, derslerin temel taşıdır. Herhangi bir kopya, aşırma vb. etik ihlal, öğrencinin değerlendirmesinde dikkate alınır.
- 5. Gerekli Materyalleri Edinme:** Öğrenciler açık erişimle ulaşabildiği kütüphane kaynaklarının yanı sıra gerekli ders kitapları, laboratuvar materyalleri vb. gerekli tüm ders materyallerini edinmelidir.
- 6. İletişimde Kalma:** Derste öğrencilerin akranları ve öğretim elemanları ile etkileşimi, oldukça önemlidir. Öğrenciler, öğrenmeyi kolaylaştırmak için derslerde tüm iletişim kanallarını kullanarak aktif rol almalıdırlar.
- 7. Kıyafet ve Davranış:** Tüm eğitimlerde öğrenciler, görgü kurallarına uygun kıyafetle hazır bulunma ve davranma sorumluluğuna sahiptir.

Hemşirelikte Yönetim dersine ilişkin sorularınızı öğretim elemanına aşağıdaki e-mail adresinden iletebilirsiniz.

Öğretim Elemanları	İletişim/mail adresi
Dr. Öğr. Üyesi Fadime ULUPINAR	fadime.ulupinar@erzurum.edu.tr

3. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ HAFTALIK DERS PROGRAMI

Haftalık Konular ve Hazırlıklar					
	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Metodları
1.Hafta	*Yönetime giriş, hemşirelikte yönetim	*Yönetime giriş, hemşirelikte yönetim		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
2.Hafta	*Meslekleşme kriterleri, sorumluluklar ve yasalar	*Meslekleşme kriterleri, sorumluluklar ve yasalar		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
3.Hafta	*Hemşirelik hizmetleri yönetim süreci (veri toplama, planlama örgütleme)	*Hemşirelik hizmetleri yönetim süreci (veri toplama, planlama örgütleme)		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
4.Hafta	*Stres, tükenmişlik ve iş doyumu	*Stres, tükenmişlik ve iş doyumu		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
5.Hafta	*Güç ve otorite	*Güç ve otorite		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
6.Hafta	*Liderlik, yönetici ve liderlik ilişkisi	*Liderlik, yönetici ve liderlik ilişkisi		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
7.Hafta	*Problem çözme - karar verme	*Problem çözme-karar verme		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
8.Hafta	*Ara sınav	*Ara sınav		*Ders için ön okuma yapılması	
9.Hafta	*Problem çözme - karar verme (devam)	*Problem çözme- karar verme(devam)		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
10.Hafta	*Sürtüşme ve çatışmaları önleme	*Sürtüşme ve çatışmaları önleme		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
11.Hafta	*Zaman yönetimi	*Zaman yönetimi		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
12.Hafta	*Motivasyon, iletişim	*Motivasyon, iletişim		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
13.Hafta	*Hizmet içi eğitim	*Hizmet içi eğitim		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
14.Hafta	*Toplam kalite sistemleri ve akreditasyon	*Toplam kalite sistemleri ve akreditasyon		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma
15.Hafta	*Değişim, hemşirelikte değişim	*Değişim, hemşirelikte değişim		*Ders için ön okuma yapılması	*Sözel anlatım, tartışma

Dersin bütün haftalarında <http://www.dilekekici.com/bilgibankasi/yonetsel-sorunlarin-analizi/> sitesinde ve Sağlık Hizmetinde Yönetimsel Sorunların Analizi (ISBN – 978-605-86352-2-7) kitabındaki konu ile ilgili en az bir yönetsel sorun analiz edilecektir. Bu analizlerde kök-neden analizi, balık kılıcı diyagramı, 5N1K gibi sorun çözme yöntemleri kullanılacaktır.

4. KLİNİK ÇALIŞMA İLKELERİ

I. Uygulamada “Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları”nda belirtilen ilkelere uygun olarak üniforma giyilmesi ve öğrenci kimlik kartının üniforma üzerine takılması zorunludur.

II. Uygulama T.C. Sağlık Bakanlığı Erzurum Şehir Hastanesi’nde yürütülmektedir. Klinik uygulamalar hastanelerin Gastroenteroloji 1, Gastroenteroloji 3, Göğüs Hastalıkları 1, Genel Cerrahi 2, Palyatif Bakım, Beyin Cerrahi servislerinin yanında öğrenci kabul eden Kalite, Satın Alma, Faturalama, TİG (Teşhisle İlişkili Gruplar) ve Eğitim Birimi idari birimlerinde gerçekleştirilecektir. Öğretim elemanı tek olması sebebiyle öğrenciler klinik uygulamaya iki grup halinde çıkacaklardır. Uygulamanın 6 haftasına salı günü öğleden sonra, 6 haftasına cuma günü sabah katılacaklardır. Uygulamaya başlama ve bitirme saatleri, Salı Günü 13:00-16:00 saatleri arasında cuma günü 08:15-12:00 saatleri arasındadır.

III. Öğrencilerden;

- Kliniğe ilk geldiklerinde servisin fizik ortamını, yapılan uygulamaları ve ortamı tanımaya çalışmaları,
- Servis sorumlusunu gözlemlenmeleri,
- Servislerde Klinik Uygulama Rehberinde ilgili haftaların doldurulması ve idari birimlerde rapor hazırlamaları,
- Servislerdeki destek hizmetleriyle ilgili sorunları tesbit etmelerini hemşireliğe yansımalarını fark edebilmeleri,
- Uygulamalarda ekip iş birliği içinde çalışmaları,
- Uygulamaya gelinemediği zamanlarda veri toplama formları ve bakım planlarını, ilgili öğretim elemanına teslim etmeleri ya da iletmeleri
- Klinik çalışmalarda mesleki etik ilkelere bağlı kalmaları ve Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (KVKK) uygun davranmaları beklenmektedir.

Hazırlanacak olan klinik uygulama rehberinin ilk 1-6 konusu ara sınav öncesi 6-12 dahil konusu dönem sonu sınavından önce ilgili öğretim elemanına tek bir dosya halinde, usulüne uygun bir şekilde teslim edilecektir.

Rapor hazırlanmasında aşağıda belirtilen özellikler dikkate alınacaktır.

1. Kapak sayfasında ad soyad, gidilen ünitenin adı, gidilen tarih yazılacak,
2. Giriş bölümüne gidilen idari birimde çalışan personelin sayısı ve niteliği hakkında kısa bilgi verilecek,

3. Gözlemlenen işlemler (eğitim, satın alma şartnamesi, faturalama vs.) ve bu işlemlerin kimler tarafından nasıl yapıldığı,
4. İşlemler hakkında öğrenilen teorik bilgiler ve bu birimlerin görevleri,
5. Uygulamanın size kattıkları,
6. Yeni edinilen bilgiler,
7. Gidilen idari birim ile ilgili görüşler (süreçlerin avantaj ve dezavantajları)
8. Eleştirdiğiniz yönleri sizce nasıl olmalı,
9. Size neler kazandırdıkları yazılacaktır.
10. Raporu yazarken profesyonel dil kullanılacaktır.
11. Raporlar ara sınav öncesinde ve final öncesinde ilgili öğretim elemanına teslim edilecektir.

IV. Klinik uygulamaların her günü için genelden sorumlu sorumlu iki öğrenci hemşire seçilecektir. Sorumlu öğrenci hemşirenin sorumlulukları;

- Öğrencilerin takibinde öğretim elemanı/klinik rehberle birlikte hareket etmek,
- Arkadaşlarının klinik uygulama rehberini uygulamaya getirip getirmediğini ve ilgili haftanın doldurulup doldurulmadığını takip ederek ilgili öğretim elemanına bildirmek,
- Servis sorumlusu ve öğretim elemanı ile iş birliği yapmak,

V. Klinik uygulamalarda gelişebilecek herhangi acil durumları mola için ayrılmadan önce ilgili klinik sorumlu hemşiresi ve öğretim elemanına bilgi vermekle sorumludur.

VI. Erzurum Şehir Hastanesi'nde uygulamaya çıkacak olan öğrenciler uygulama planında yer aldığı gruptaki liste sırasına göre dağılacaktır. Grup sorumlusu olan öğrenci ise bu dağılımı kontrol etmeli ve gruptaki öğrencilerin hangi servis ya da poliklinikte bulunduğu bilgisine sahip olmalıdır.

6. EK-1 HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ UYGULAMA REHBERİ FORMU

 ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 2010	T.C. ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
	SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ UYGULAMA REHBERİ FORMU	Doküman No
		İlk Yayın Tarihi	17.10.2023
		Revizyon Tarihi	0
	Revizyon No	00	

Sevgili Öğrencimiz,

Bu rehberde “Hemşirelikte Yönetim” dersinin uygulamasında sizden beklenenler yer almaktadır. Bu beklentiler dersimizin teorik çerçevesinde ele aldığımız konuları uygulamaya geçirmenizi gerektirmektedir. Uygulama için cevap satırlarında gerekli boşlukları artırabilirsiniz. Zamanı etkin kullanarak bu beklentileri yerine getireceğinize inanıyor başarılar diliyoruz.

ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:

UYGULAMAYA ÇIKTIĞI HASTANE VE BİRİM:

1. ORGANİZASYON

A) HASTANE ORGANİZASYONU

- ❖ Uygulamaya çıktığımız hastanenin **bağlı olduğu kuruluşun adı:**
- ❖ Uygulamaya çıktığımız **hastanenin tarihçesi:** (Ek no...)
- ❖ Uygulamaya çıktığımız **hastanenin amaç ve hedefleri:**
- ❖ Uygulamaya çıktığımız hastanenin **hemşirelik hizmetleri yönetiminin amaç ve hedefleri:**
- ❖ Uygulamaya çıktığımız **hastanenin mevcut olan bölümleri:**
- ❖ Uygulamaya çıktığımız **hastanenin toplam yatak sayısı:**

B) SERVİSİN ORGANİZASYONU

- ❖ Uygulama yaptığınız **servisin yatak sayısı**:
- ❖ Uygulama yaptığınız servisteki **hemşirelik personelinin** sayısı, eğitim düzeyi, uzmanlıkları, deneyimleri vb. nitelikleri:

- ❖ Uygulamaya çıktığınız servisin **krokisini çizerek raporunuza ekleyiniz** (Ek no....)
- ❖ Uygulama yaptığınız servisteki **hemşirelik hizmetlerinin** aşağıdaki **organizasyon ilkelerine uygun olarak yönetilip yönetilmediği gözlemleyerek her bir ilkeye göre yorumlayınız** (Bkz. Ders notu).

➔ **Amaç birliği ilkesi:**

➔ **Yönetim alanı ilkesi:**

➔ **Hiyerarşi ilkesi:**

➔ **Emir –komuta birliği ilkesi:**

➔ **Yetki göçerme (yetki devri) ilkesi:**

➔ **Sorumluluk ilkesi:**

➔ Yetki ve sorumluluk denkliđi ilkesi:

➔ Yetki d¼zevi ilkesi:

➔ Ayrıklık ilkesi:

➔ Ekinlik ve verimlilik ilkesi:

❖ Uygulama yaptığınız servisteki hemşirelik hizmetleri yönetimini, **etkin hemşirelik hizmetleri yönetimi standartlarına uygun olup olmadığını karşılaştırarak yorumlayınız** (Bkz. Ders notu).

❖ Uygulamaya çıktığınız serviste servis sorumlu hemşiresinin, hemşirelikle ilgili kararlara katılma **oranını** araştırarak yorumlayınız.

- ❖ İşe yeni başlayan hemşirelerin kuruma ve işe oryantasyonunu sağlamak için bir '**Personel El Kitabı**' hazırlayınız (Personel El Kitabı içinde önsöz, hastanenin tarihçesi, hastanenin amaç ve hedefleri, organizasyon şeması, hastanenin krokisi, kuruma giriş koşulları, oryantasyon programları, iş tanımları (görev, yetki ve sorumluluklar), performans değerlendirme sistemi ile ilgili bilgiler, hastanede kullanılan formlar, işbirliği yapılan kuruluşlar, hasta sınıflandırma sistemi, hemşirelik formları, vb. kurumla ve hemşirelik hizmetleri ile ilgili bilgiler olmalıdır)

NOT: Personel el kitabı, her hastane için o hastanede staja çıkan tüm öğrenciler tarafından ortak olarak bir tane hazırlanacak ve ödev tesliminde staj hocalarına teslim edilecektir.

2. DESTEK HİZMETLER

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

Uygulama yaptığınız kurumda, aşağıda belirtilen destek hizmetlerin kim tarafından ve nasıl yürütüldüğünü, yaşanan sorunları ekte verilen tablo doğrultusunda analiz ederek, bu hizmetlerin hemşirelik hizmetleri üzerindeki etkisini yorumlayınız.

- Ev İdaresi Hizmetleri: Çamaşırhane, temizlik, depolama, yemek sağlanması, teknik hizmetler, bakım-onarım, ambulans, hastane içi transfer- taşıma vb.
- Tıbbi Destek Hizmetler: Eczane, diyet, laboratuvarlar, radyoloji, kan bankası, tıbbi bölümler arası konsültasyon vb.*
- Mali-İdari Destek Hizmetler: Sekreterlik, personel yönetimi (insan kaynakları yönetimi), tıbbi kayıt ve dokümantasyon, hasta kayıt, kabul, taburculuk işlemleri, güvenlik vb.

Uygulama yaptığınız servisteki çalışanların (hemşire, hekim, diğer çalışanlar) araç-gereçleri, insan kaynağını, zamanı, enerjiyi ve malzemeleri (ışıklandırma, ısıtma, besin, su, kırtasiye, döküman/mobilya, çarşaf, giysiler, ilaçlar, solüsyonlar, steril/disposable malzemeler, temizlik ve diğer tüketim malzemelerini) uygun ve ekonomik kullanıp kullanmadıklarını gözlemleyerek yorumlayınız.

o Araç gereç:

o İnsan kaynağı:

o Enerji:

o Zaman :

o Malzeme:

DESTEK HİZMETLER ANALİZ FORMU

(Çamaşırhane, temizlik, depo, yemek, teknik hizmetler, bakım - onarım, ambulans, hastane içi transfer-taşıma, eczane, diyet, laboratuvar, radyoloji, kan bankası sekreterlik, personel yönetimi, tıbbi kayıt ve dokümantasyon, güvenlik, hasta kayıt kabul ve taburculuk, vb.)

Hizmet Birimi	Uygulama alanınızda bu hizmetler nasıl yürütülmektedir?	Hemşirelik Hizmetlerine Yansıması ve Önerileriniz

- ✓ Hastaları **yasal-etik olmayan uygulamalardan korumak için** neler yapılmaktadır?

- ✓ Hemşirelerin “**hemşirelik etik kodları**” konusundaki bilgi ve farkındalık düzeyleri nasıldır? (İnsan onuruna saygı, özel yaşama saygı, mahremiyete saygı vb.)

- ✓ Uygulamaya çıktığınız **servisteki tüm personelin etik ilkelere uyma** (otonomi, zarar vermeme, hastanın iyiliği için çalışma, doğruyu /gerçeği söyleme, adil olma, mahremiyet, sözünde durma) **düzeyini yorumlayınız?**

HASTA HAKLARI

- Hemşire, bireyin ırk, dil, renk, cinsiyet, etnik kökenine, sosyo-ekonomik, kültürel durumuna, politik görüşüne bakmaksızın insan onuruna uygun, bireyselliğine saygılı ve adil bakım hizmetleri sunar.
- Hasta ve ailesi, hastalık tanısına, tedavi ve seyrine, bakım alternatiflerine ve içerdiği risklerle ilgili bilgi sahibi olma hakkına sahiptir.
- Hastaların, kendi sağlık bakımlarına ilişkin kararlara katılımları için bilgi alma hakları vardır.
- Hastanın, verilen ilaç ve uygulanan tedaviyi, deney niteliğinde yapılacak araştırmaları reddetme hakkı vardır.
- Yapılan görüşme, muayene, tedavi ve bakım süresince hasta hakları doğrultusunda mahremiyete, gizliliğe saygılı olmak gerekir.
- Hasta ve ailesine ait tüm kayıt vb. yazılı ya da sözlü iletişim verilerinin güvenlik içinde saklanması zorunludur.
- Kurumun durumuna bakılmaksızın, belirlenen profesyonel standartlar ölçüsünde bireyin sağlık bakımını alma hakkı vardır.
- Hastanın, kendisine sağlık bakımı sunan sorumlu personelin (hemşire, hekim, vb.) isim, unvan ve niteliklerine ilişkin bilgi edinme hakkı vardır.
- Birey, koordine bir şekilde ve sürekli sağlık bakımı alma hakkına sahiptir.
- Hasta, kendi sağlık kayıtlarını istediği zaman edinme, eksik bilgileri tamamlama ve düzeltme, sürekli bir bakım için gerektiğinde tüm kayıtları diğer bir kuruma transfer etme hakkına sahiptir.
- Bakımı ile doğrudan ilişkisi olmayan kişilerin gözlem ya da girişimini reddetme hakkına sahiptir.
- Hastanın, ziyaretine gelen kişileri seçme, görüşme ya da konuşmada özgürlük ve gizlilik hakkı vardır.
- Bireyin, optimal düzeyde esenliğini ve sağlığını sağlayacak sağlık bakımı elemanından (hemşire, ebe) temel sağlık gereksinimlerini ve kendisine gerekli ve uygun eğitimi alma hakkı vardır.
- Bireyin, sağlık kurumlarında belirtilen “ Hasta Hakları” na ilişkin bilgiye sahip olma hakkı vardır.

4. İLETİŞİM

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulamaya çıktığınız servisteki bireyler, gruplar ve bölümler arasındaki yazılı ve sözlü iletişimi inceleyerek, aşağıda verilen iletişim çeşitlerinde yaşanan sorunları yazınız.

○ Hemşire-hemşire arasındaki iletişim:

○ Hemşire-hasta arasındaki iletişim:

○ Yönetici hemşire –hemşire arasındaki iletişim:

○ **Yönetici hemşire –hekim arasındaki iletişim:**

- **Kurum içi ve kurum dışı iletişimin (sözlü, yazılı) nasıl yapıldığını** (*hemşirelerin-personelin günlük iş bölümü, grup toplantısı, ziyaret raporu, servis toplantıları, ilan tahtası, rapor defteri, çağrı zili, telefon vb.*) inceleyerek yazınız.

- Uygulamaya çıktığınız servis için “**iş akış planı**” örneği hazırlayınız.

- **Servis toplantıları** (eğitsel, yönetsel ve sosyal) düzenli yapılıyor mu? Mümkünse bir toplantıya katılıp gözleyiniz ve rapor ediniz.

- Uygulamaya çıktığınız serviste **yönetim ve çalışma düzeni ile ilgili, hasta bakımı ile ilgili** ne tür kayıtlar ve raporlar var? Yazınız.

- **Yönetim ve çalışma düzeni ile ilgili kayıtlar:**

- **Hasta bakımı ile ilgili kayıtlar:**

- Sağlık ve Bakım Hizmetleri Müdürlüğün hemşirelik hizmetlerini değerlendirmek üzere düzenli olarak **vizit yapıp yapmadığını**, yapıyorsa **ne sıklıkta yapıldığını**, vizitte **nelerin kontrol edildiğini**, hemşirelik hizmetlerini değerlendirmek için **standart bir vizit formunun olup olmadığını** araştırıp, yazınız. Sizce Sağlık ve Bakım Hizmetleri Müdürü **vizitte neleri kontrol etmelidir?** Açıklayınız.

- **Servis sorumlu hemşirenizin özelliklerini** aşağıda verilen **liderlik özellikleri ile karşılaştırarak** yorumlayınız.
 - Hemşirelik hizmetleri ile ilgili amaç belirleyebilme:
 - Mesleğiyle ilgili bilgi ve beceri sahibi olma:
 - Kendini tanıma (güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olma):
 - Güvenilir olma:
 - Etkin iletişim becerilerine sahip olma:
 - Enerjik -dinamik olma (sinerji yaratabilme):
 - Girişimci olma:
 - Yenilikçi olma ve değişim yaratabilme:

- İnsanlara değer verme:

- Problem çözme becerisine sahip olma:

- Sahip olduğu güç kaynaklarının farkında olma ve kullanabilme:

- Enerjisini ve zamanını iyi kullanma:

- Uygulamaya çıktığınız serviste yöneticiniz **hangi yönetim yaklaşımını** benimsemektedir ve **hangi yönetici tipi** özelliklerini göstermektedir? Açıklayınız.

5. PROBLEM ÇÖZME

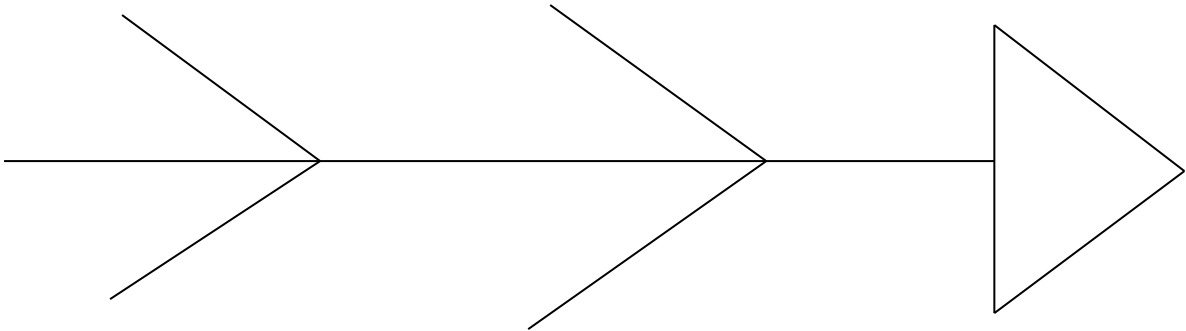
Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulama yaptığımız serviste, **hemşirelik bakımı ve hemşirelik hizmetleri yönetimi ile ilgili algıladığımız sorunların** listesini yapınız.

- Belirlediğiniz sorunlardan **sizin çözebileceğiniz bir tanesini** nedenlerini de belirterek **sorumlu hemşirenizle birlikte seçiniz.**

- **Seçtiğiniz sorunun nedenini /nedenlerini** balık kılçığı yöntemine göre **analiz ediniz.**

- Seçtiğiniz sorunun çözümü ile ilgili **özüm önerilerinizi** sıralayınız.

- Bu özüm önerilerinden bir tanesinin nasıl uygulanacağını gösteren bir "**eylem planı**"nı (değişiklik planı) ekteki forma göre hazırlayınız (Ek no..)

- Sorunun özümü için belirlediğiniz **özüm önerileri uygulanırken hangi değişim stratejilerinin kullanılması gerektiğini nedenleri ile birlikte** açıklayınız.

- Uygulamaya çıktığınız serviste, belirlediğiniz sorunun çözümünde kullanılacak **değişim stratejileri uygulanırken hangi zorluklarla karşılaşılabilir?** Yazınız
- Uygulamaya çıktığınız serviste **hangi konularda değişime ihtiyaç** olduğunu düşünüyorsunuz? Yazınız.
- Uygulamaya çıktığınız serviste, hemşirelerin **herhangi bir sorunla karşılaştıklarında nasıl bir çözüm yolu izlediklerini** yazınız.

EYLEM PLANI

Ne yapılacak?	Nasıl yapılacak?	Kim / kime yapacak?	Ne zaman ve nerede yapılacak?

6. BAKIM ÜNİTESİNİN YÖNETİMİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulamaya çıktığınız serviste insangücü planlaması yapılırken **herhangi bir yöntem kullanılıyor mu? Yazınız.**
- Uygulamaya çıktığınız serviste **işler neye göre yapılmaktadır?** (Hemşirelerin çalışma şekli nedir ?) Açıklayınız.

- Uygulamaya çıktığınız servise özgü “**hasta sınıflandırması**” yapılıyor mu? *Size tanıtılan hasta sınıflandırması modelini kullanarak* ekteki form doğrultusunda serviste **o gün yatan hastaları sınıflandırınız.** Bu sınıflandırmaya göre serviste **bir günde (günlük hemşire sayısı) çalışması gereken hemşire sayısını** hesaplayınız.

Not: Günlük çalışma saati 8 saattir.

- ◆ *Servisinizde olması gereken **TOPLAM HEMŞİRE SAYISINI** aşağıdaki formül doğrultusunda hesaplayarak hemşirelerin vardiyalara göre dağılımını yapınız.*

Birimde Olması Gereken Toplam Hemşire Sayısının Belirlenmesi

$$\frac{a \times b \times c}{(c-d) \times e} =$$

a=her hasta için gereksinim duyulan süre
b= ortalama hasta sayısı
c= yıllık gün sayısı
d=her personelin bir yılda izinli olduğu gün sayısı
e= her personelin günlük çalışma saati

a) Servise göre gereksinilen hemşirelik bakımı süresi

Dahiliye 3.2
Cerrahi 3.2
Doğum 4.2
Çocuk 4.3
Özel 5.4

1. Vardiya:
 2. Vardiya:
 3. Vardiya:
- Uygulamaya çıktığınız serviste hemşirelik bakımı verilirken **hangi hemşirelik bakımı sunum modeli KULLANILMAKTADIR?** Açıklayınız.
 - Sizce uygulamaya çıktığınız serviste **hangi hemşirelik bakımı sunum modeli KULLANILMALIDIR?** Açıklayınız.
 - Servisinizde hemşirelerin **nöbet listesi** yapılırken nelere dikkat edilmektedir?
 - Bulduğunuz toplam ve günlük hemşire sayısını ve **nöbet listesi hazırlama kriterlerini dikkate alarak en az iki haftalık nöbet listesi hazırlayıp** raporunuza ekleyiniz (Ek no.....) Yaptığınız bu liste ile gerçek durumu sorumlu hemşirenizle **tartışarak yorumlayınız.**
 - Uygulamaya çıktığınız serviste **vardiya/nöbet teslimi nasıl yapılmaktadır? Nöbet tesliminde rapor ya da nöbet defteri** kullanılıyor mu? Kullanılıyorsa bir örneğini alınız.

- ◆ Hasta ve yakınlarının kuruma oryantasyonunun sağlanması için aşağıdaki açıklamaları içeren bir "**SERVİS TANITIM REHBERİ**" **hazırlayınız.** (İçinde önsöz, kurumun tarihçesi, servisin krokisi, kurum ve birimin telefonu-adresi, kurum ve birimin bölümleri ve her bölümün kısaca hangi amaçla kullanıldığı, kurumun hizmetlerinden yararlanma, muayene olma şartları, kuruma yatış ve çıkış işlemleri, ilaçların istemi kurumun ve birimin kuralları ve hasta hakları vb. bilgiler olmalı)

NOT: Servis tanıtım rehberi aynı serviste staja çıkan öğrenciler tarafından ortak olarak her servis için bir tane hazırlanacak ve ödevlerle teslim edilecektir.

GÜNLÜK HEMŞİRE SAYISINI BELİRLEME YÖNTEMİ
(RUSH ÜNİVERSİTESİ MODELİ)

HASTA SINIFLANDIRMA KRİTERLERİ

PUAN	UYGULAMALAR	YATAK NO / HASTA ADI									
3	Kabul edilme										
2	Taburcu edilme										
0	Yaşı										
24	Şuursuz										
18	İnkontinans										
15	Oryantasyon bozuk										
12	Körlük ya da ileri derecede görme bozuk.										
9	İzolasyon										
9	Kısmi hareketsizlik										
24	Tam hareketsizlik										
24	Monitöre bağlı										
24	Respiratöre bağlı										
24	Kapsamlı yara/deri bakımı gerekli										
6	Trakeostomi										
10	Yatak istirahatı										
5	Yardımla kalkar										
3	Yardımla banyo yapar										
4	Total banyo										
3	Yardımla oral beslenme										
10	Tamamen oral beslenme										
2	Örnek toplanacak										
2	Aldığı çıkardığı izle										
8	Tüp bakımı										
8	Yara ve deri bakımı										
6	Oksijen terapi										
12	2 saat arayla/ daha sık vital bulgu alma										
12	IV girişimler										
12	Özel eğitim gerekli										
12	Özel emosyonel destek										
3	Tanı testi hazırlığı										
	TOTAL										
	HASTA TİPİ										
	Hemşirenin imzası										
	Sekreterin imzası										

HASTA TİPİ	TOTAL PUAN	HASTANIN 24 SAATTE HEMŞİRELİK BAKIMINA İHTİYAÇ DUYDUĞU SÜRE
1	0-24	0-2 saat /1saat
2	25-48	2-4 saat / 3 saat
3	49-120	4-10 saat / 7 saat
4	121- üstü	10 saat veya daha fazla / 10 saat

7. İŞ ANALİZİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulama yaptığınız **servisin sorumlu hemşiresinin** (veya birim hemşirelerinden birinin) **bir günde yaptığı işi “İş Analizi Formu”na göre analiz ediniz** ve raporunuza ekleyiniz (08.00-12.00 saatleri arasında). (Ek no.....)
- Hazırladığınız analiz listesini ekte belirtilen **liste doğrultusunda gruplandırıp, yüzdeleyerek pasta dilimi halinde** gösteriniz.
- Yaptığınız **analizin gerçeği yansıtıp yansıtmadığını** daha önceki gözlemlerinize karşılaştırarak **yorumlayınız**.
- Yaptığınız analizinden sonra, **işini analiz ettiğiniz hemşirenin iş tanımını inceleyiniz. Hemşirenin iş tanımını ne kadar gerçekleştirdiğini yorumlayınız.**

İŞ ANALİZİ FORMU

Analiz yapılan birim:

Analiz edilen hemşirenin unvanı:

Analizi yapan öğrencinin adı soyadı:

FAALİYETLER			
(Faaliyet türü: Bakım, tanı-tedavi, koordinasyon, eğitim, yönetim, araştırma)			
Saat	Yapılan faaliyetler	Faaliyetlerin türü	Süresi (dk.)

İŞ ANALİZİNDE FAALİYETLERİN GRUPLANDIRILMASI İLE İLGİLİ ÖRNEK LİSTE*

1. BAKIM, TANI- TEDAVİ, KOORDİNASYON

- Bizzat yapılan hemşirelik bakım faaliyetleri; (hasta kabulü ve taburcu işlemleri, tüm bakımlar, hastanın mobilizasyonu, psikolojik destek)
- Hastaya uygulanan tüm girişimler ve bunun koordinasyonu
- Tüm ilaç uygulamaları ve kaydı (PO, IM, IV,SC)
- Pre-op, post-op bakım, takipler ve kaydı
- Vital bulgu ölçme, kaydetme ve takibi
- Aldığı çıkardığı sıvı takibi
- Kan alma, tüm laboratuvar tetkikleri ve koordinasyonu, sonuçların alınması
- Pansumanlar
- Diğer sağlık ekibi üyeleri ile hasta için kurulan iletişim ve koordinasyon, konsültasyon, bilgi alış- verişi (hekim vizitlerine katılma)

2. HEMŞİRELİK YÖNETİMİ

- Çalışma çizelgesi (nöbet listesi, hasta paylaşımı) hazırlama
- Toplantılar (astlar ve üstlerle sorun çözme, idari işlemler ile ilgili rutin ve rutin olmayan toplantılar)
- Hemşirelik vizitleri
- Hemşirelik bakımı, tanı-tedavi işlemleri ve takiplerin kontrolü
- Hasta dosyaları ve kayıtları inceleme
- Personelin işe alımı, görüşmeler
- Performans değerlendirme, sicil raporları
- Nöbet teslim defteri, vardiya raporu kontrolü ve imzalanması
- Depo, sarf malzemelerinin talebi, kontrolü ve sağlanması

3. DESTEK HİZMETLERİN YÖNETİMİ

- Sekreterlik işlemleri (hekim raporları, kayıtlar, taburcu dosyası hazırlama, hasta listesi çıkarma, yemek rasyonu, diyet listesi hazırlama, demirbaş kaydı, telefonlara bakma vb. tıbbi sekreterlik işleri)

4. EĞİTİM

- Stajyer öğrencilere rehberlik, eğitim ve denetim için ayrılan zaman
- Hizmet içi eğitim toplantıları (hemşirelere ve yardımcı personele)
- İş başı eğitimleri (hemşire ve yardımcı personele)
- Yeni personelin oryantasyonu
- Yeni alet ve malzeme tanıtım ve kullanımı için yapılan eğitimler (yeni teknolojiye uyum)
- Sağlık eğitimi (bireye, hastaya, ailesine)

5. ARAŞTIRMA

- Diğer sağlık ekibi üyeleri ve meslektaşlarla planlanmış hemşirelik bakımı, yönetimi, eğitimi ile ilgili her türlü araştırma faaliyetlerini kapsar.

6. DİNLENME /ÖZEL

- Yemek, çay ve sigara molaları için ayrılan süre
- Özel telefon görüşmeleri, özel ziyaretçi kabulü ve sohbet için ayrılan zaman
- Çalışanların kendi aralarında günlük konuşmaları (hasta ile ilgili olmayan, eğitimsel, yönetimsel veya bir sorun çözmeye yönelik olmayan) için ayrılan süre

8. PERFORMANS DEĞERLENDİRME

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulamaya çıktığınız serviste hemşirelerin performansı **kim / kimler tarafından, nasıl, ne sıklıkta, ne tür kriterler** dikkate alınarak değerlendirilmektedir? Yazınız.

- Sizce hemşirelerin performansı değerlendirilirken **hangi kriterlere göre değerlendirilmelidir?** Yazınız.
 - **Yönetmel sorumlulukları ile ilgili kriterler:**

 - **Hasta bakımı ile ilgili kriterler:**

 - **Eğitimci rolü ile ilgili kriterler:**

- **Araştırmacı rolü ile ilgili kriterler:**

9. GÜVENLİK ÖNLEMLERİ – HASTA GÜVENLİĞİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulamaya çıktığınız kurumda **çalışanların, hastaların, hasta yakınlarının, ziyaretçilerin güvenliği açısından alınan önlemler** nelerdir?
- Hastanedeki güvenlik önlemlerini ekte verilen değerlendirme formu doğrultusunda inceleyip, gözlem ve açıklamalarınızı yazınız (Ek no.....).

10. KALİTE YÖNETİMİ

• Uygulamaya çıktığımız serviste kalite kontrol, kalite güvencesi, kalite iyileştirme ve geliştirme ile ilgili ne tür çalışmalar yapılıyor? Yazınız.

• Sizce uygulamaya çıktığımız serviste hemşirelik hizmetlerinin kaliteli sunulması için neler yapılmalıdır?

HASTANEDEKİ GÜVENLİK ÖNLEMLERİNİ DEĞERLENDİRME FORMU

HASTA ÜNİTESİ	EVET	HAYIR	KISMEN	GÖZLEM VE AÇIKLAMA
Hasta odalarının büyüklüğü yeterli mi (uygun mu)?				
Hastaya karyolanın iki yanından müdahale yapılabiliyor mu?				
Hasta çağrı zili var mı?				
Karyolanın yakınında yeterince priz var mı? (En az 2-3 adet, topraklı priz)				
Hastanın okuma lambası var mı?				
Karyola kenarları kalkabiliyor mu?				
Karyola istenen pozisyona göre ayarlanabiliyor mu?				
Hasta odasının zemini kaygan mı?				
Her hastaya özel sürgü/ördek veriliyor mu?				
Hastanın kendine ait tuvaleti var mı?				
Hasta tuvaletinde zemin kaygan mı?				
Hasta tuvaleti temiz kokusuz mu?				
Hasta tuvaletinin büyüklüğü normal mi? (Hasta hareketini engelleyen bir darlık var mı?)				
Hasta tuvaletinde hastanın tutunması için tutacaklar var mı?				
Hasta tuvaletinde çağrı zili/alarm var mı?				
Hasta odasında havalandırma/klima var mı?				
Hasta odasında aydınlatma iyi mi?				
Hasta odasında ısıtma iyi mi?				
Hasta odasında çok gürültü oluyor mu?				
Hasta odasının penceresi yeterli büyüklükte mi?				

Hasta odasında oda kapısı doğrudan koridora mı açılıyor?				
Hasta odasının kapısı sedye/karyola çıkışına uygun mu?				
Hasta odası yangın merdiveni çıkışına yakın mı?				
Hasta odasının yakınında yangın söndürme tüpü var mı?				
Hasta odasında buzdolabı var mı?				
Hasta odasında böcek/haşere oluyor mu?				
Hasta odasında çöpler günde en az üç kere alınıyor mu?				
Hasta odasının genel temizliği iyi mi? (Günde en az iki kere temizleniyor mu?)				
Hasta odasında fazla gereksiz/kullanılmayan araç gereç var mı?				
Hasta çarşafaları her gün değiştiriliyor mu?				
Hasta çarşafaları gerektiğinde değiştiriliyor mu?				
Hasta odasının bitişiğinde süit oda varsa bu odaların arasını ayıran bölme yangına dayanıklı malzemeden mi yapılmış?				

HASTA ÜNİTESİ (HASTAYA SORULACAK)

Odanıza kabul edildiğinizde hemşireniz veya görevli personel odanızı tanıtır bilgi verdi mi? (Çağrı zili, yatak, dolaplar, yemek-ziyaret saatleri, vb.)				
Odanızda ihtiyaç duyduğunuz her şey elinizin altında mı? (Çağrı zili, ışık, tv, telefon, vb.)				
Odanız sessiz, dinlendirici mi?				
Odanızda sık sık rahatsız ediliyor musunuz? (Hastane görevlileri farklı amaçlarla, farklı saatlerde sık sık geliyorlar mı?)				
Yemeğiniz uygun diyetle ve uygun şekilde (ısı, görüntü, temizlik, vb.) mi sunuluyor?				
Yemeğinizi kendiniz yiyemediğinizde yardım eden oluyor mu?				
Hastane görevlileri girişim yapmadan önce size kendilerini tanıttılar mı?				
Görevliler size isminizle mi hitap ediyorlar ?				

Duygu ve düşüncelerinizi tartışmak istediğinizde hastane personelinden ilgi				
---	--	--	--	--

gördünüz mü?				
Görevliler girişimlerde mahremiyetinize saygı gösterdiler mi?				
Günlük bakımınızı yürütemediğinizde tam olarak karşılanabileceğini düşünüyor musunuz?				
Tanınızı belirleme konusunda bilgi verildi mi?				
Hangi ilacı niçin aldığınızı ve taburcu aldıktan sonra nasıl alacağınız konusunda eğitim verildi mi?				
Hastaneden ayrıldıktan sonra bakımınız /tedaviniz için ne yapacağınız konusunda bilgi verildi mi?				
Hastanede kendinizi güven altında hissediyor musunuz?				
Odanızda mal emniyetizin sağlandığını düşünüyor musunuz?				

SERVİS (GÖZLEM VE SORGULAMA)

Servis koridorları yatakların geçebileceği genişlikte mi?				
Koridorda geçişi engelleyen araç gereç var mı?				
Yangın çıkış kapıları, duman tutucu bölmeler elle açılıp kapanıyor mu?				
Yangın alarm-püskürtme veya duman alarm sistemlerinin çalışması halinde yangın kapılarını açacak ve açık tutacak elektrik donanımı var mı?				
Servisteki hasta oda kapıları kilitli tutuluyor mu?				
Serviste yangın hortumu var mı?				
Serviste yeterli sayıda yangın tüpü var mı?				
Servisin genelindeki yer, duvar, tavan döşemeleri alevin yayılmasına duman oluşmasına engel olacak malzemedan mi yapılmış?				
Servisteki perdeler, döşemeler aleve, ateşe dayanıklı mı?				
Serviste malzeme deposu olarak kullanılan bir bölüm var mı?				
Servis deposu büyüklüğü yeterli mi?				
Servis deposu temiz ve düzenli mi?				
Servis deposunda böcek ve haşereye rastlanıyor mu?				

Serviste oksijen tüpü varsa (kullanılıyorsa) ayrı saklama odası var mı?				
Serviste yeterli sayıda taşıma (nakil) araçları (sedyete/tekerlekli iskemle) var mı?				
Servisin tahliye asansörü (acil durumlarda çalışabilen özel elektrik hatlı) var mı?				
Hasta karyolası veya sedyenin sığabileceği bir asansör var mı?				
Servis acil çıkış kapısı içten açılabilir özellikte mi?				
Servis acil çıkış kapısı güvenli bir bölüme mi açılıyor?				
Servisin acil/afet durumlarına hazırlığını sağlayacak acil / afet eylem planı var mı?				
Servisin acil/afet durumlarda kapasite üstü hizmet verebilmek için yeterli donanımı, malzeme ve araç gereci var mı?				
Afetlerde/acil durumlarda personel bu araçları kullanma yöntemini biliyor mu? Eğitim yapılmış mı?				
HEMŞİRELİK BAKIMIYLA İLGİLİ KRİTERLER				
Hastaya kimlik bileziği takılmış mı?				
Hasta dosyası hasta odasında mı bulunduruluyor?				
Hastaya yapılan girişimler hemen kaydediliyor mu?				
Hemşirelik tanım formu–bakım planı kullanılıyor mu?				
Hemşirelik raporları hastanın güncel durumunu yansıtıyor mu?				
İlaçlar doğru ve zamanında kaydediliyor mu?				
Vital bulgular uygun şekilde ve doğru yere kayıt ediliyor mu?				
Hastanın sıvı takipleri düzenli yapılıyor mu?				
Normalden sapma durumu (beden ısısı, kan basıncı vb.) kaydediliyor ve bildiriliyor mu?				

11. HİZMET İÇİ GİTİMİN YÖNETİMİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

❖ Uygulamaya çıktığınız kurumda **hizmet içi eğitim koordinatörü veya eğitim hemşireleri** var mı? Varsa görevlerini yazınız.

❖ Uygulamaya çıktığınız kurumda **hizmet içi eğitimler ne sıklıkta yapılmaktadır? Eğitim konuları nelerdir?**

❖ **Hizmet içi eğitimlere kimler katılmaktadır?**

❖ **Eğitim programları hazırlanırken nelere dikkat edilmektedir? Eğitim ihtiyaç analizi yapılıyor mu?**

❖ **Eğitim sonrası değerlendirmeler nasıl yapılmaktadır?**

❖ Uygulama alanınızda göreve yeni başlayan hemşirelerin işe alıştırılmaları, kurumu tanımları ile ilgili **oryantasyon eğitimleri yapıyor mu?** Yapılıyorsa **nasıl, kim tarafından, nerede yapılıyor?** Yazınız.

❖ Siz yeni mezun hemşire adayı olarak bir kurumda göreve başlarken yöneticilerinizin hastaneye oryantasyonunuzu sağlamak üzere **nasıl bir oryantasyon / alıştırma programı** (hangi konularda bilgilenecek) **isterdiniz?**

12. SAĞLIK EĞİTİMİNİN YÖNETİMİ

❖ Uygulamaya çıktığınız hastanede/serviste **hasta ya da sağlam bireylerin eğitim gereksinimlerini karşılamak, hasta ve ailelerini eğitmek için neler yapıldığını** araştırıp yazınız. (Ne zaman, nasıl, nerede?-Yüz-yüze eğitim, bireysel eğitim, grup eğitimi, TV-video, kitapçıklar, broşürler vb. kaynaklardan eğitim vb.)

HAZIRLAYAN-DERSİN SORUMLUSU

Dr. Öğr. Üyesi Fadime ULUPINAR

Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı Başkanı